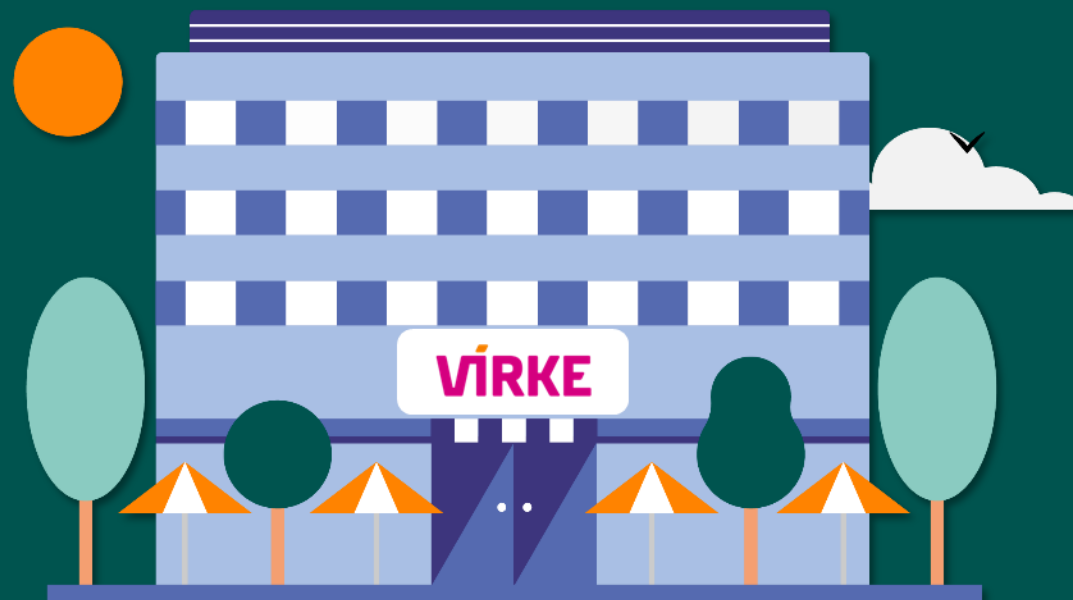

Hva må du kunne
hvis du vil, eller må,
bli grønn?

Solveig Irgens
Prosjektleder/seniorrådgiver

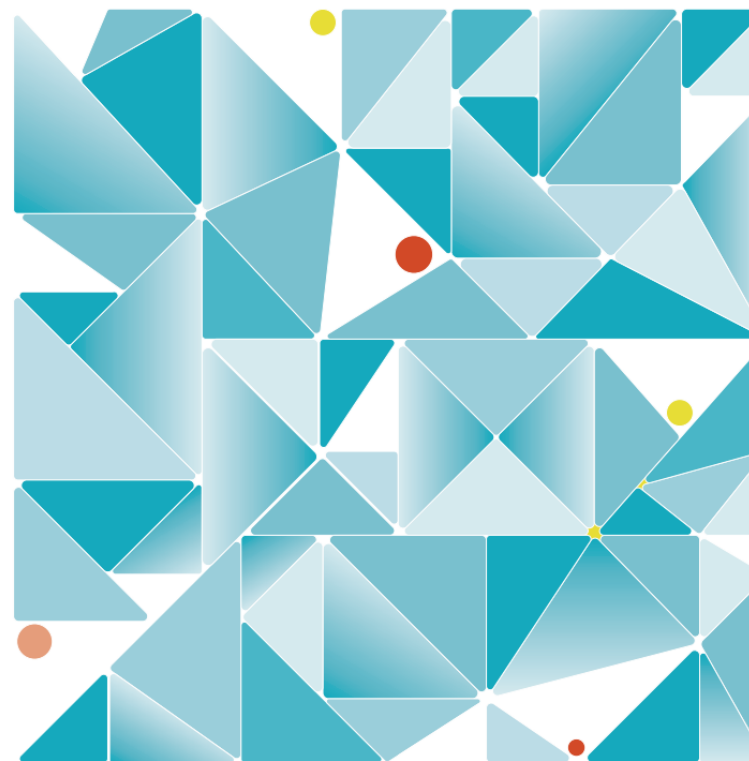
+4793401781
solveig.irgens@virke.no

Temarapport 1/2023

Fremtidige kompetansebehov:

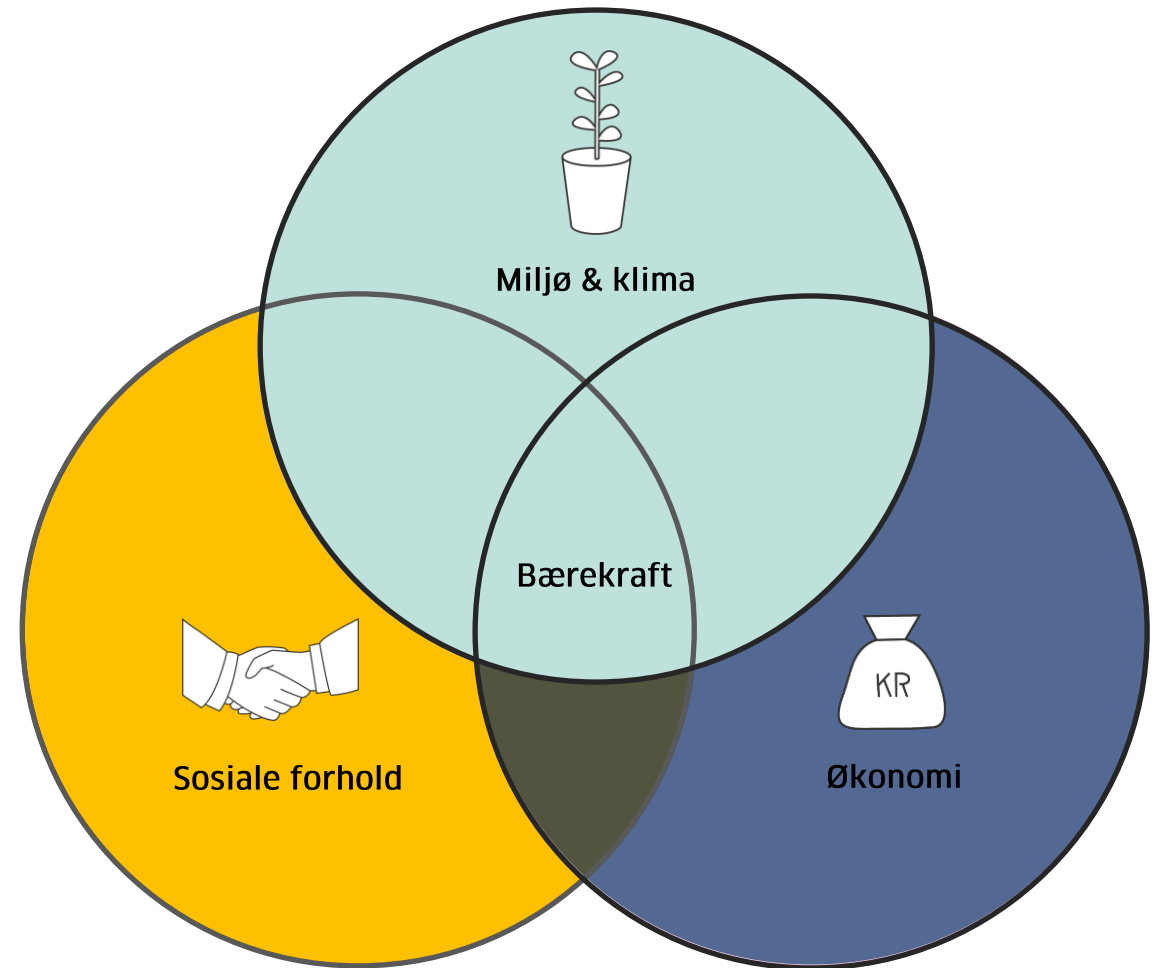
Utfordringer for grønn omstilling
i arbeidslivet

[KBU-temarapport-2023.pdf](#)

Hva er bærekraft ?

«Utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov.»

Fire drivere for et bærekraftig næringsliv

1

Ressursmangel,
klimarisiko
høyere råvarepriser

2

Kommende lover og
regler fra
myndighetene

3

Økt etterspørsel &
forventninger fra
markedet/samfunnet

4

Personlig
overbevisning

MÅ endre
(Eksterne drivere)

VIL endre
(interne drivere)

**CLIMATE
NEUTRAL
2050**

EU som en
global leder

En europeisk
klimapakt

Van der Leyen 2.0.

Hovedmål for perioden 2025 - 2029

- Økt økonomisk konkurranseevne.
- Betydelig administrativ forenkling.
- Styrket motstandskraft mot trusler

Viktige prioriteringer:

- **Avkarbonisering av industri**
- **EUs / industriens** konkurranseevne.
- **Forsvar og sikkerhet.**
- Kvalitet på liv, matsikkerhet, vann **og biologisk mangfold.**
- Beskyttelse av demokrati og verdier.
- **Forenkling:** enklere å rapportere, enklere å investere i det grønne skiftet

7 prioriterte verdikjeder

- I EUs handlingsplan

- Elektriske og elektroniske produkter
- Batteri og kjøretøy
- Emballasje
- Plast
- Tekstiler
- Bygg og anlegg
- Mat, vann og næringsmidler

Direktivet om styrket forbrukervern

- **Bedre mulighet til å ta gode miljøvalg:**

- Regler gir bedre informasjon om produkters levetid og reparerbarhet.
- Gjør det enklere å ta bærekraftige valg.

- **Bekjemper grønnvasking:**

- Forbyr vage miljøpåstander.
- Krever at miljømerker er offentlige eller verifisert av tredjepart.

- **Sikrer produktsikkerhet:**

- Forbyr villedende markedsføring om reservedeler og programvareoppdateringer.

- **Implementering i Norge:**

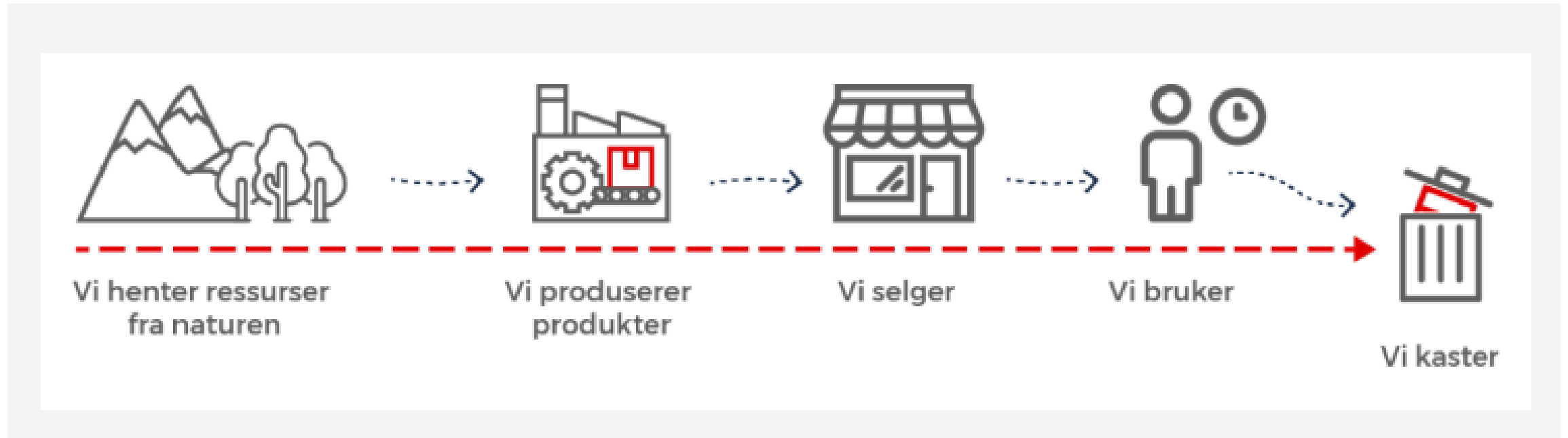
- Fra 17. januar 2024 må norske virksomheter følge nye EU-regler.
- Oppdatering av lover som angrerettloven, markedsføringsloven, avtaleloven og forskrift om urimelig handelspraksis.

Oversikt over relevante reguleringer fra EU

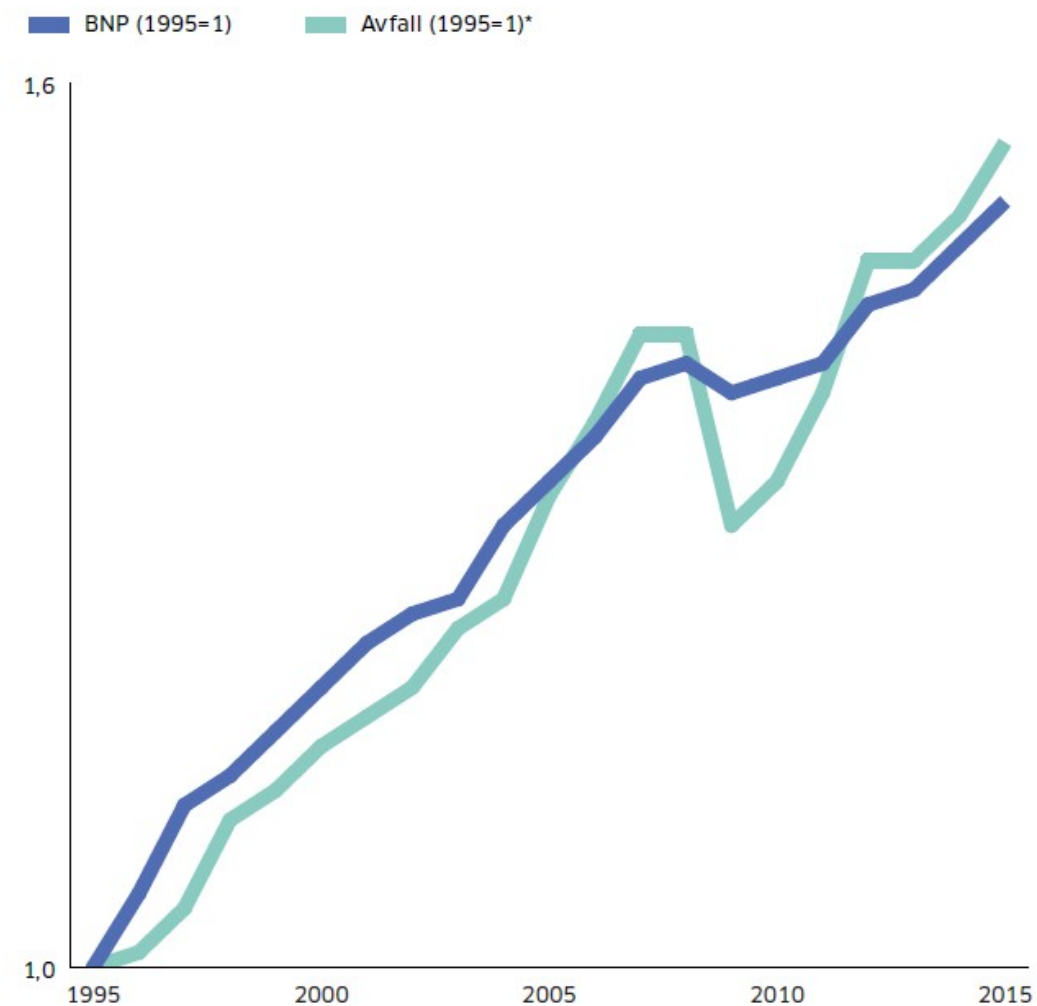
Produkt			Selskap
DESIGN OG PRODUKSJON	TRANSPARENS OG SPORBARHET	AVFALLSFASE	
Økodesignforordningen	Empowering consumers	Utvidet produsentansvar	Corporate Social Responsibility Due Dilligence (CSR3D)
Byggevareforordningen	Digitalt produktpass	Avfallsdirektivet	Corporate sustainability reporting directive (CSRD)
Mikroplast	Grønne påstander	Grensekryssforordning	EU-taksonomi og handlingsplan for bærekraftig finans
Emballasje	Product Environmental Footprint (PEF-standard)		Forbud mot tvangsarbeid
Right to repair	Merkeordninger		Avskoging
Reach & CLP			
PFAS & restriksjoner på hudprodukter			

Lineær økonomi – slik vår økonomi fungerer i dag

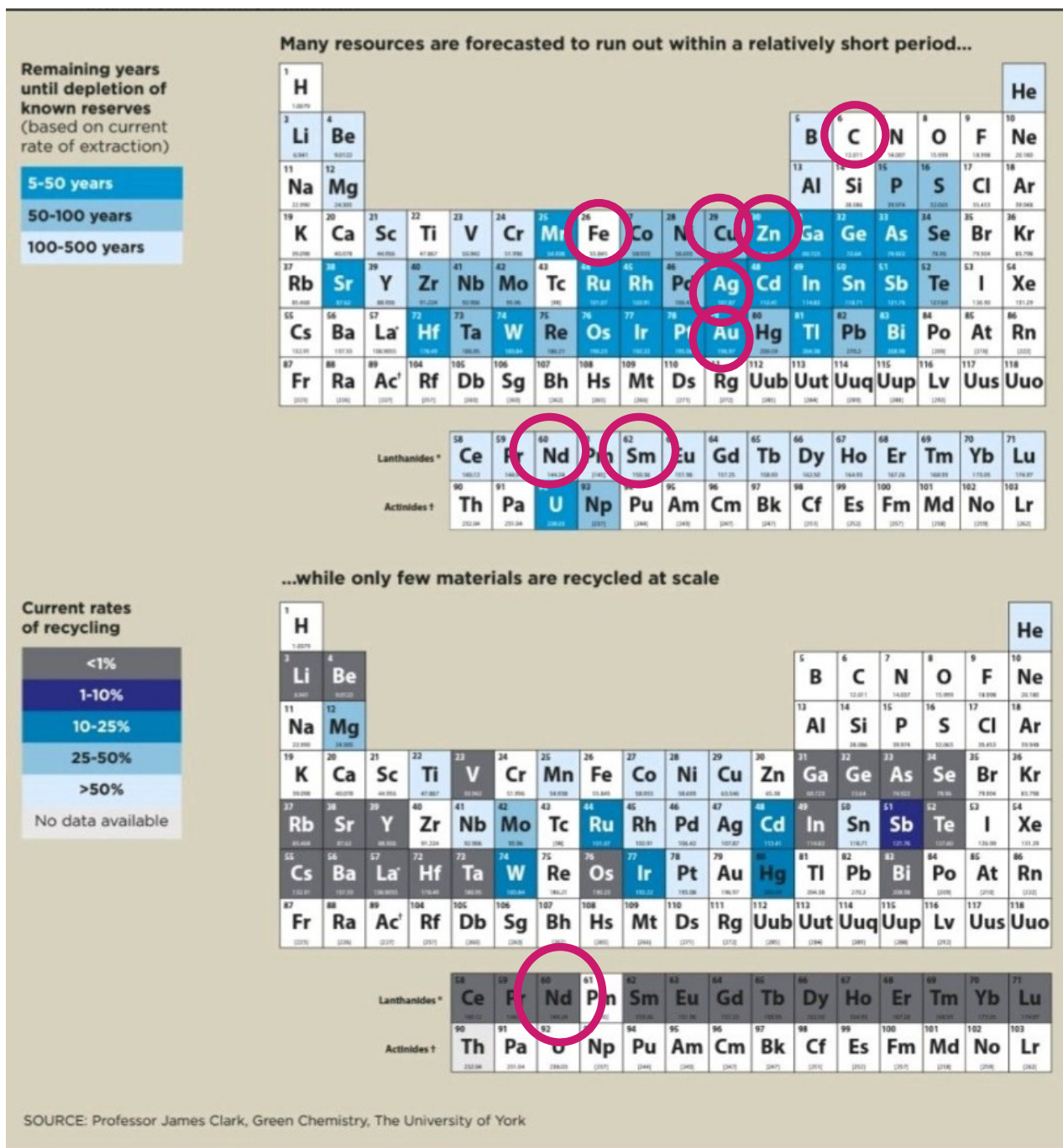
Figur 1 - Sammenheng mellom BNP og avfallsmengde i Norge

Kilde: SSB
* Forurensende masser er ikke inkludert

Eksempel: En mikrofon er laget av

- Membran: polyester og kobber
- Magnet: neodym eller samarium
- «Kapselen»: hard plast og ikke-magnetiske metaller
- Ledninger: isolerte kobbertråder
- Kontakt: gull- eller sølvbelagt stål
- «Kropp»: metallnett av messing (sink, kobber) og stål

**«Hva skal vi leve av
hvis vi ikke skal leve av
bruk og kast?»»**

Yngvil Ofstad, Bergans

Sirkulærøkonomiens tre prinsipper

Avfall og forurensing

Kutte avfall og forurensing (helse og miljøfarlige stoffer) fra kretsløpet

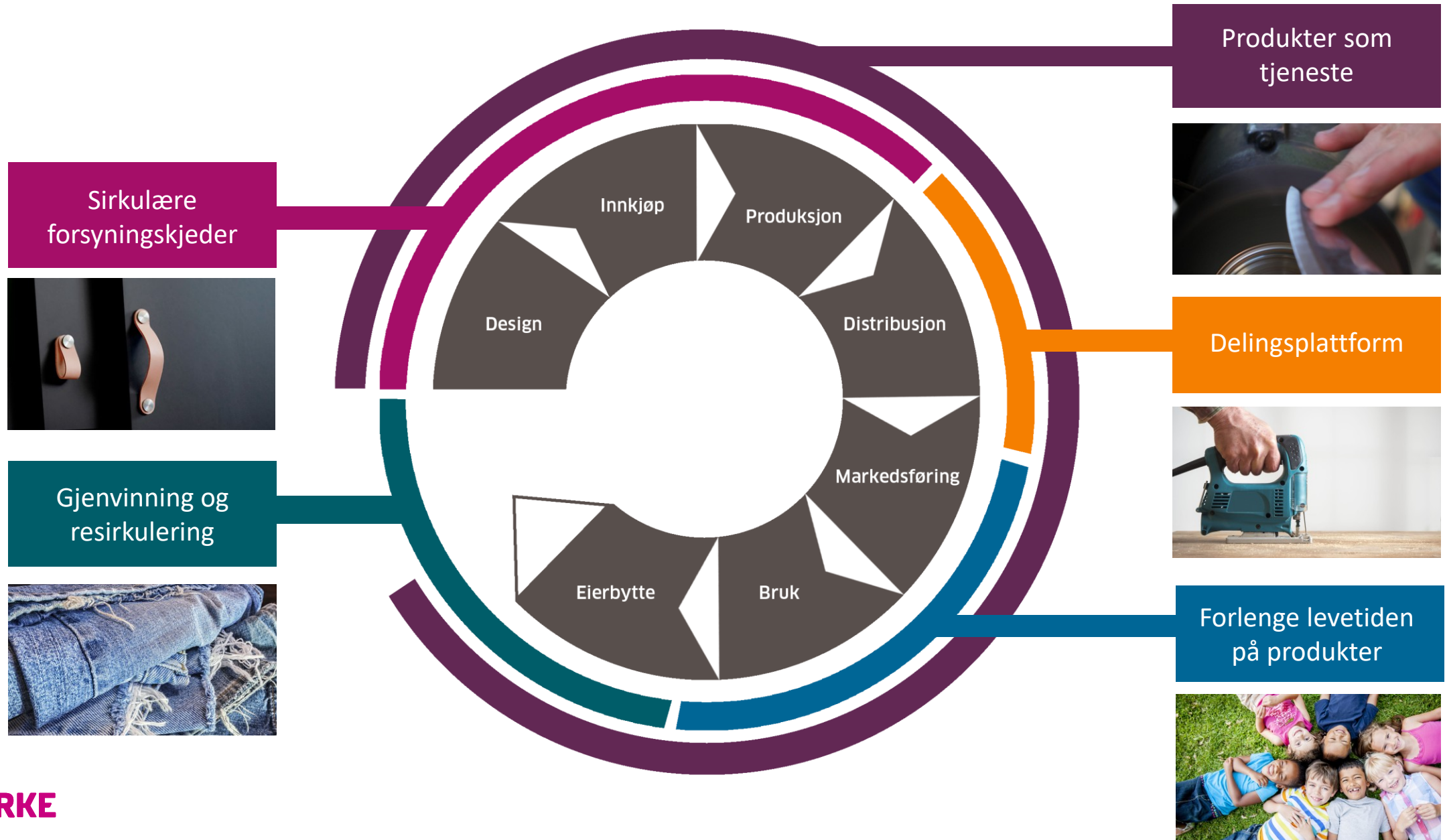
Lengst mulig levetid på produkter og materialer

Beholde produkter og materialer til høyest mulig verdi og lengst mulig i kretsløpet.

Gjenopprette natur

Tilbakeføre tapet av biologisk mangfold og støtte opp under naturens evne til å regenerere seg selv.

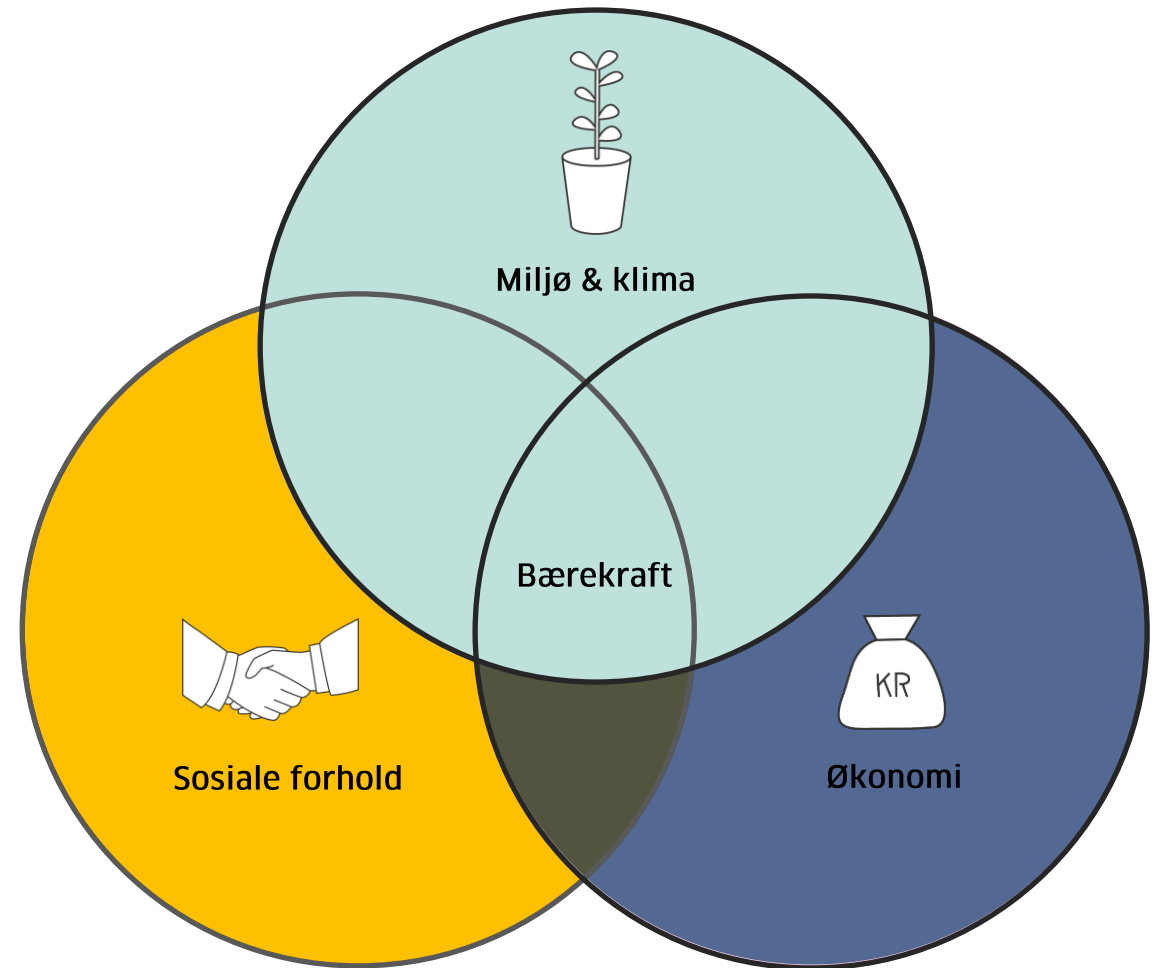
Sirkulær økonomi

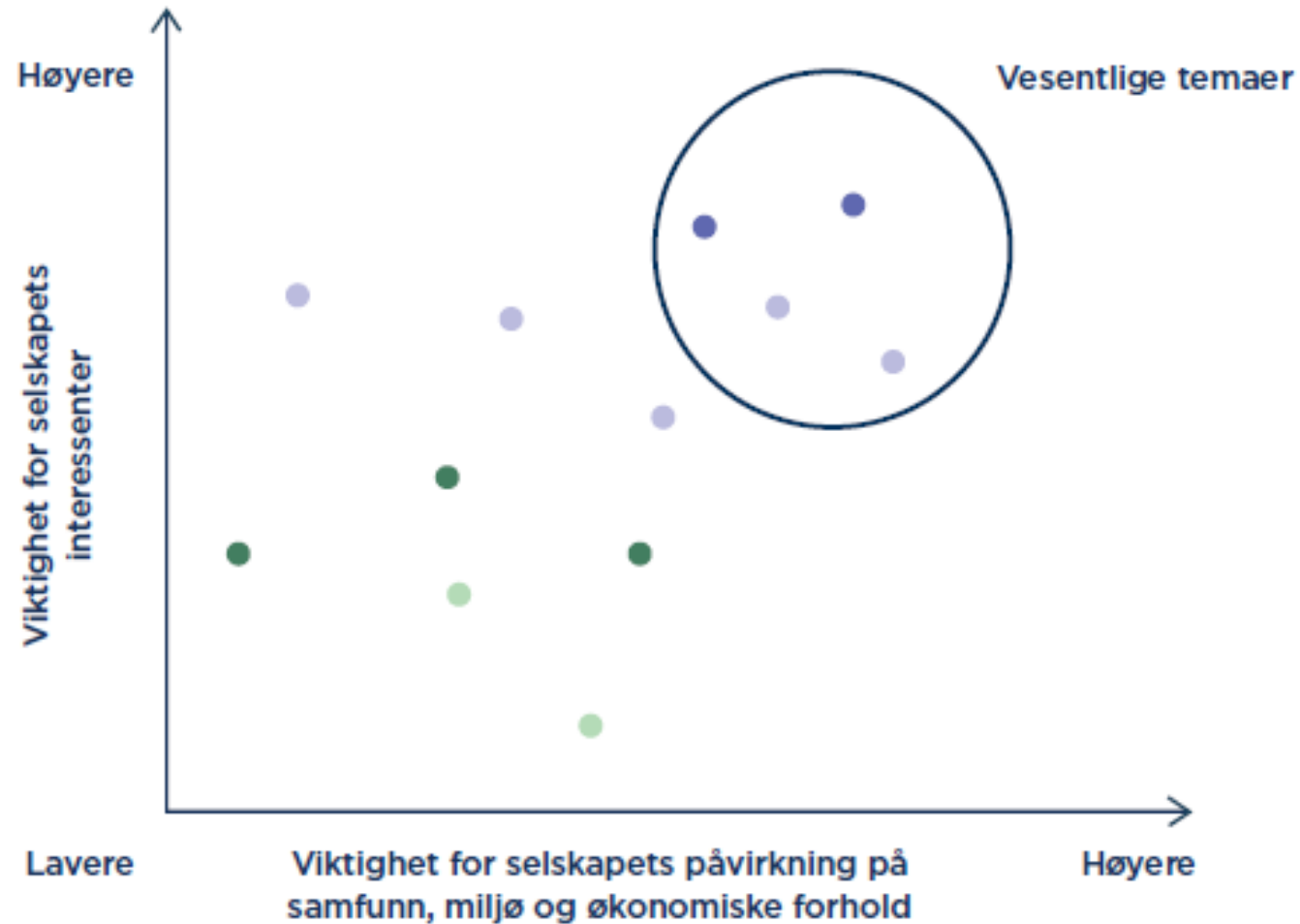
**Av alt som er viktig
– hva er viktigst?**

Hva er bærekraft ?

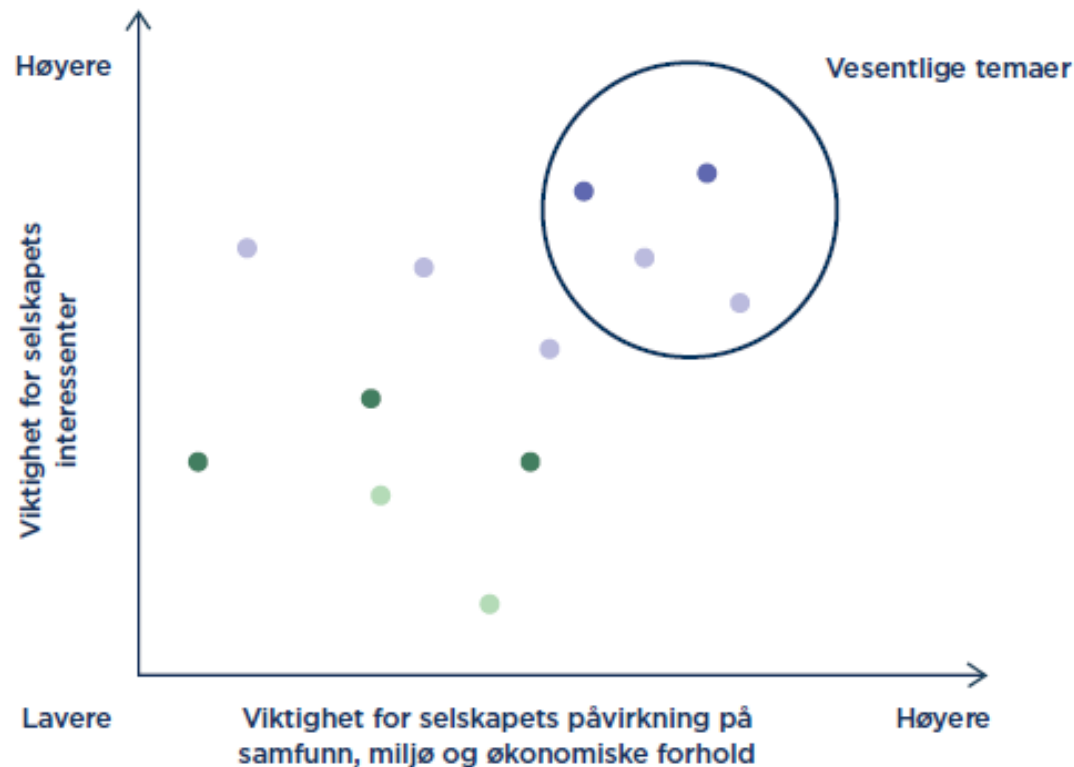
«Utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov.»

Vesentlighetsvurdering – et verktøy for å prioritere

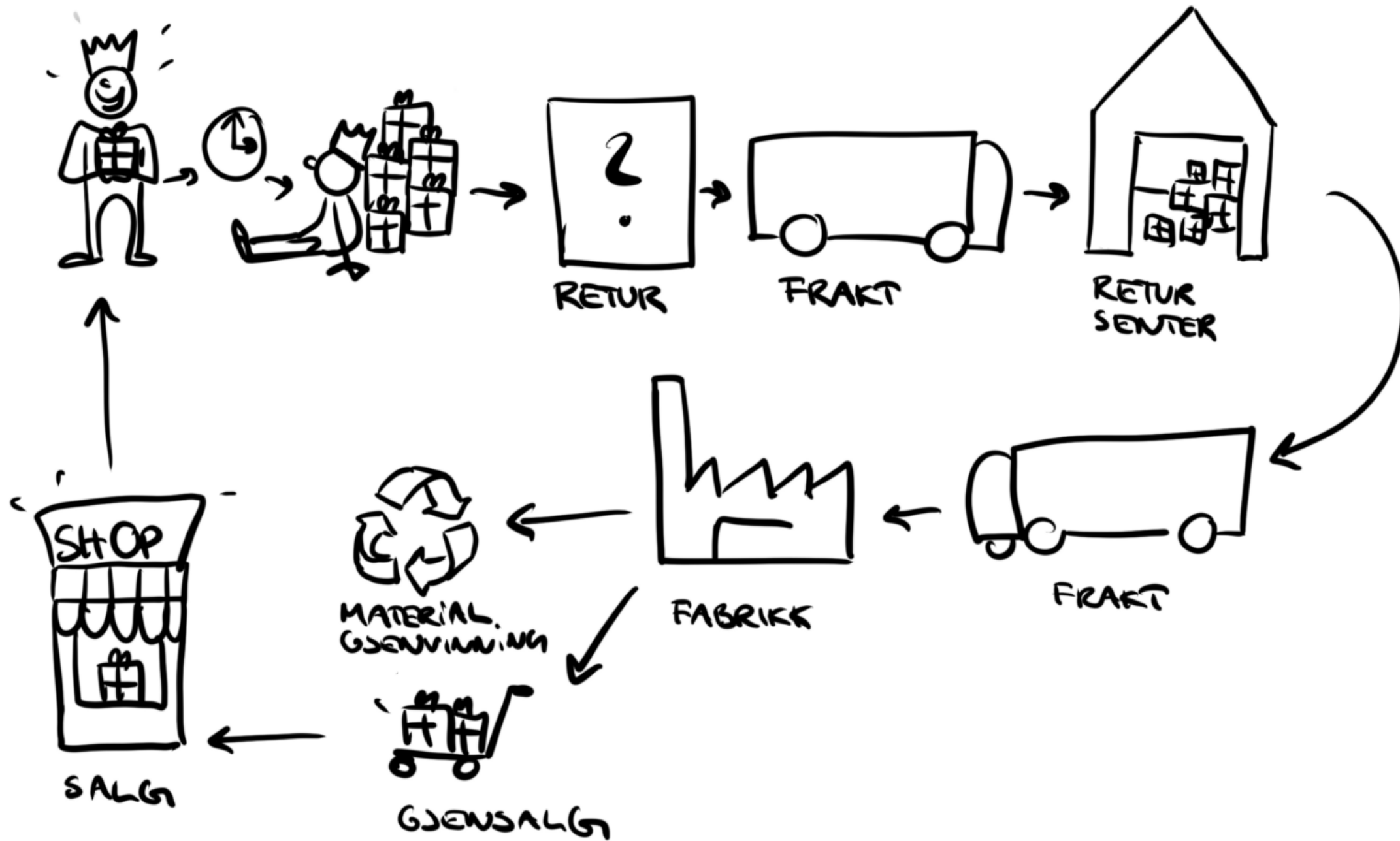
Vesentlighetsvurdering – et verktøy for å prioritere

- identifiserer de temaene eller områdene som er i størst grad påvirker vurderingene og beslutningene de viktigste interessentene tar og som er av størst strategisk betydning for virksomheten
- brukes både til å utforme strategier og til å definere resultatindikatorer (KPIer)
- påkrevet dersom du skal rapportere på bærekraft

Gruppeoppgave 1:

Tegn verdikjeden til et produkt eller en tjeneste

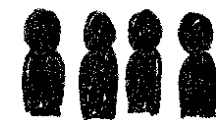

25 000
MEDLEMMER

VIRKE

EGEN DRIFT

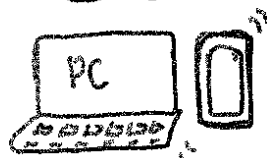

150 ansatte

REISER

INNKJØP

90% TJENESTER

KLIMATILPASNING

ENERGIFORBRUK
VANN forbruk
AVFALL 150 tonn!!

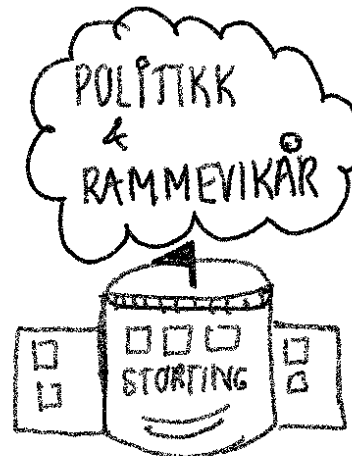
APOTEK KAFFE MAT HÅR

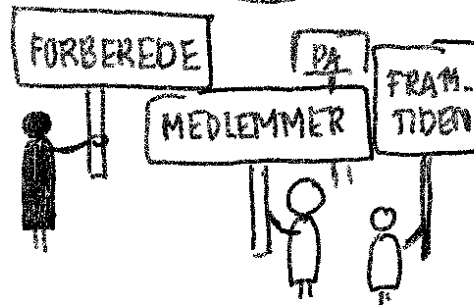
P Parkeringsplasser

lading for elbil

sykkelplasser og garderøber

POLITIKK
&
RAMMEVIKAR

VIRKE

OPPGAVE: Tegn verdikjeden til et produkt eller en tjeneste – 10 minutter

1. Finn ett eksempel på ett produkt eller en tjeneste alle på gruppa kjenner godt
2. Diskuter i gruppa:
 - Hvor kommer de viktigste råvarene fra?
 - Hvor blir produktet laget?
 - Hvem selger dere produktet til?
 - Hva brukes produktene / tjeneste til?
 - Hvilke type virksomheter er leverandører?
 - Hva skjer med produktene når kundene er ferdig med å bruke dem eller de blir ødelagt?
- Vi er ute etter overordna temaer – velg gjerne ut noen typiske trekk / temaer du synes er viktig å få fram

Gruppeoppgave 2:

Få oversikt – og prioritere

Dobbel vesentlighet – 10 minutter

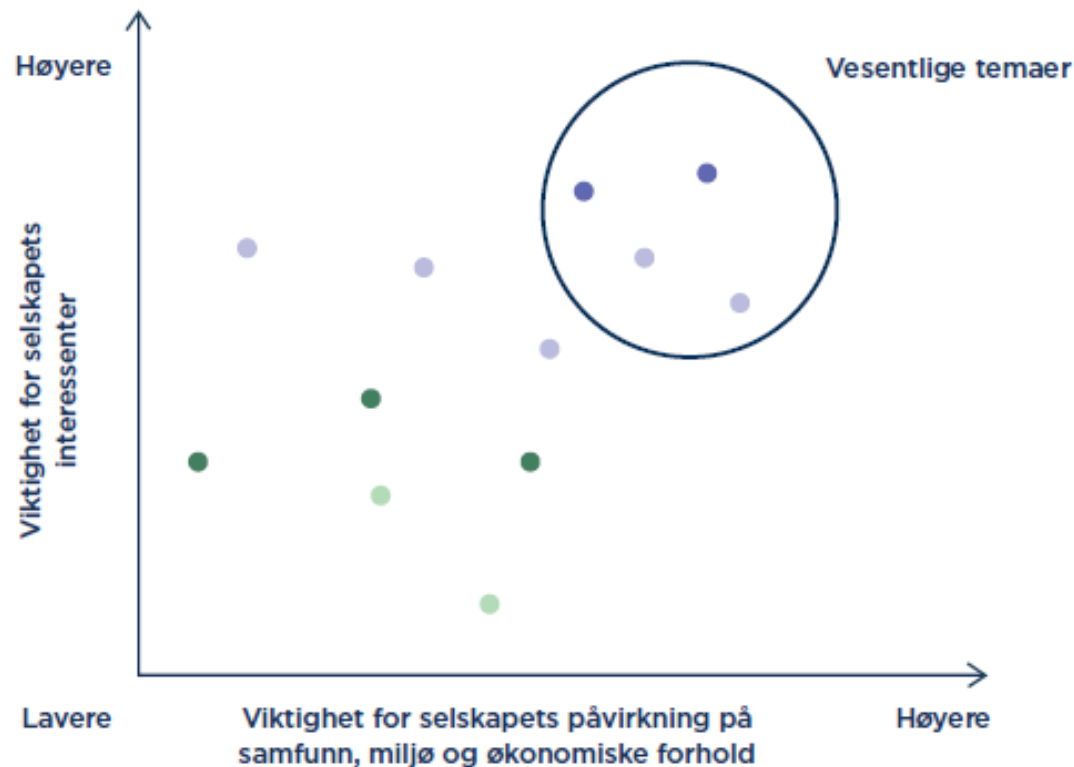
- Hvilke bærekraftsspørsmål har virksomheten størst påvirkning på?

- Hvilke bærekraftsspørsmål blir virksomheten mest påvirket av?

Vesentlighetsvurdering – et verktøy for å prioritere

- Hvilke tema innenfor bærekraft har størst påvirkning på virksomhetens forretningsmodell?
- Plasser temaene på y-aksen (vesentlig øverst, viktig nederst)
- Hvilke av disse temaene har virksomheten størst påvirkning på?
- Plasser temaene på x-aksen, viktig til venstre, vesentlig til høyre

Hvordan påvirker dette strategisk arbeid med kompetanseutvikling ?

Hva har disse vesentlige temaene å si for:

- Arbeidet med læring og kompetanseutvikling blant dem som allerede jobber i virksomheten?
- Hvordan påvirker det arbeidet med rekruttering?
- Hvem andre trenger å heve kompetansen for at virksomheten skal lykkes i sin omstilling?